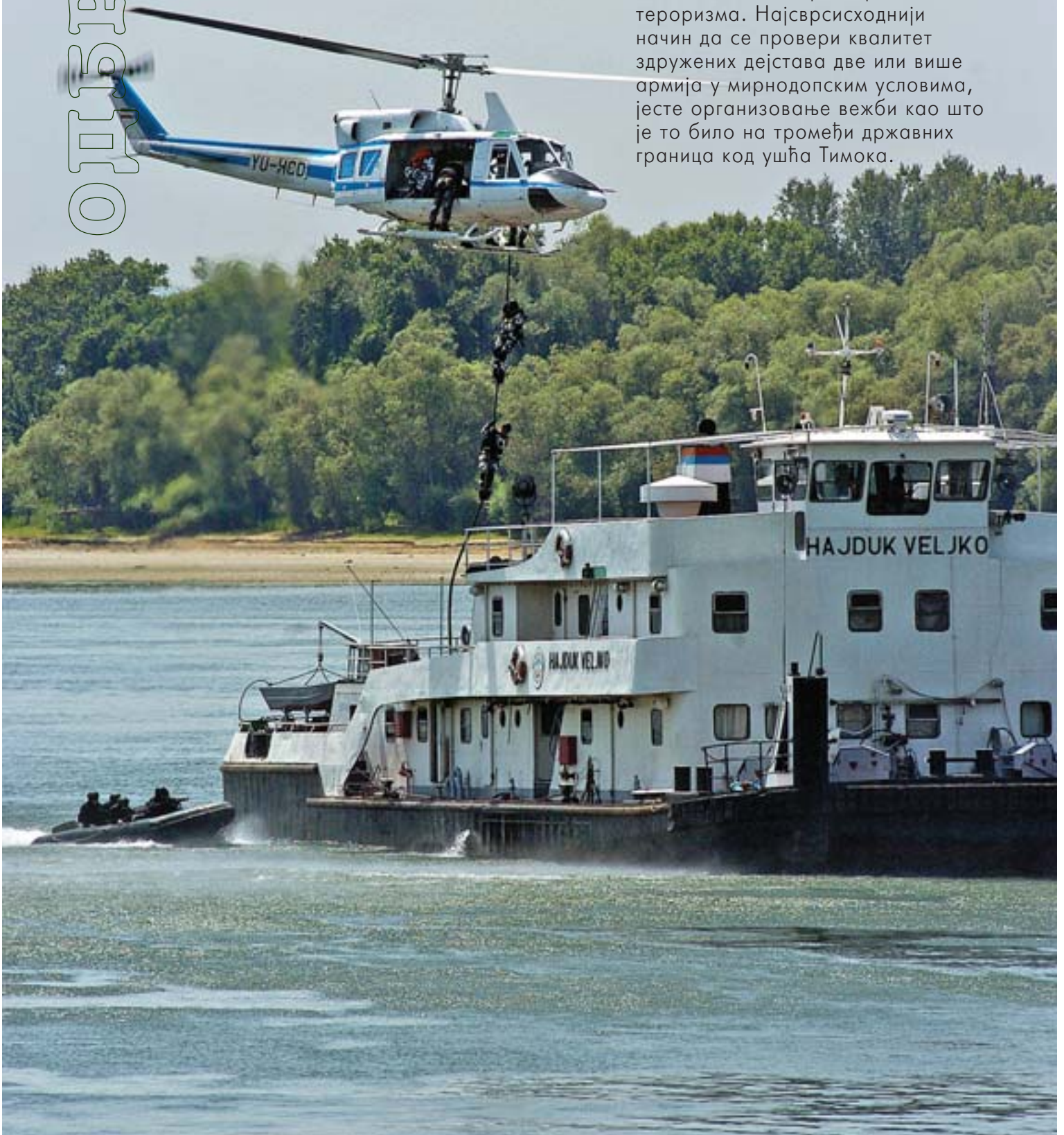

ТРИЛАТЕРАЛНА ВЕЖБА
СРБИЈЕ, БУГАРСКЕ И РУМУНИЈЕ

ДУНАВСКА

Интероперабилност је предуслов одрживог концепта колективне безбедности и борбе против тероризма. Најсврсисходнији начин да се провери квалитет здружених дејстава две или више армија у мирнодопским условима, јесте организовање вежби као што је то било на тремећи државних граница код ушћа Тимока.

СТРАЖА

Припрема и оспособљавање националних система за управљање кризама и спречавање њиховог ширења, затим повезивање деловања војних и цивилних структура у те сврхе, били су основни циљеви трилатералне вежбе „Дунавска стража“ која је, уз ангажовање припадника бугарске, румунске и српске војске, одржана 27. јуна у пограничном појасу троемље поменутих држава.

Председници Борис Тадић, Георги Прванов и Трајан Басеску и највиша војна и политичка руководства трију земаља уверили су се у спремност и способност оружаних снага да одговоре на терористичке претње ширих размера, а које представљају најозбиљнију претњу миру и безбедности у савременом свету.

За извођење вежбе Бугарска је ангажовала 360 људи, Румунија око 700, а Србија око 550 припадника Војске и полиције. Поред припадника Војске Србије, министарстава одбране и унутрашњих послова, на вежби су учествовали и штабови цивилне заштите, Црвени крст и представници више министарстава српске владе.

■ ПУТ ЗА УПРАВЉАЊЕ КРИЗАМА

Унапређење интероперабилности између регионалних и националних система за управљање кризама и процена трилатералних механизма да се суоче са изазовима тероризма и еколошким инцидентима у пограничном подручју, биле су главне смернице за формирање сценарија вежбе. Војни стручњаци три државе договорили су се да се симулира ситуација терористичког напада са могућношћу еколошке катастрофе ширих размера на територији фиктивних земаља, чије се границе поклапају са стварним граничним линијама.

Према сценарију, Центар за праћење терористичких акција добио је информације о терористичким мрежама које припремају дејство по стратешким циљевима у „зеленој“, „плавој“ и „браон“ држави. У градовима уз Дунав појавио се пропагандни материјал, забележен је већи број случајева тровања водом, поготово у Зајечару где је утврђена загађеност водовода. Терористичка организација „Балкански вукови“ преузела је одговорност за нападе и најавила нове. Сценарио описује даље деловање три државе које у угроженом подручју уводе ванредно стање и услед примећених сумњивих активности и инцидената на граници, а који указују на могуће кријумчарење оружја, одлучују да предузму противтерористичке акције.

У међувремену, „терористи“ изводе бомбашки напад на пијацу у Зајечару услед чега је много људи рањено и повређено. Противтерористичке јединице и полиција сукобиле су се са „терористима“ од којих је одређен број заробљен. Здружена наменска команда *Тимок*, у координацији са штабовима румунских и бугарских снага, оперативно планира противтерористичке акције ширег обима.

■ УДАРНА ГРУПА

Практични део вежбе, који су извеле јединице војске, полиције и цивилних служби, састојао се од три дела. У зони одговорности Армије Бугарске, у рејону Новог Села отет је путнички брод кога су ваздухопловне и полицијске снаге Бугарске и Румуније убрзо блокирале. Будући да преговори за ослобађање таласа нису успели, брод је насилно заузет а заробљеници ослобођени.

Председници држава и високе званице могле су да, за то посебно намењеног брода, посматрају противтерористичке акције. Са осматрачнице, око 500 метара удаљене од ушћа Тимока у Дунав, бројни новинари и гости могли су да прате и акцију ослобађања теретног брода са опасним материјала који су отели терористи.

АНГАЖОВАНЕ СНАГЕ

Поред Војске Србије, Министарства одбране и Министарства унутрашњих послова, у припреми вежбе учествовали су и Министарство спољних послова, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство државне управе и локалне самоуправе, затим Министарства за животну средину, Министарство инфраструктуре и Црвени крст Србије.

Војска Србије ангажовала је по један вод пешадије и АБ-ХО, четири хеликоптера, два авиона из састава ВиПВО и два патролна чамца Речне флотиле. Из Управе за одбрану Републике Србије Министарства одбране у вежби су учествовали окружни и општински штабови цивилне заштите из Неготина, Бора и Зајечара, вод за радиолошко-хемијско извиђање и тимови за спасавање и уништавање неексплодираних убојних средстава.

Република Бугарска је за ову вежбу ангажовала Национални војни центар за симулације, инжењеријску чету и вод АБ-ХО, групу специјалних снага и два хеликоптера.

Румунске снаге су чинила по два брода и хеликоптера са посадама и један механизовани вод. Министарство унутрашњих послова Румуније ангажовало је Граничну полицију, Жандармерију и Службу хитне помоћи.

ЗДРУЖЕНА НАМЕНСКА КОМАНДА ТИМОК

Свака од држава је организовала засебан систем командовања који је координиран конференцијском везом међу командантима. Ради боље и ефикасније комуникације, у сваком од штабова друге две војске делегирале су официре за везу.

Војска Србије формирала је Здружену наменску команду *Тимок* којом је руководио генерал-мајор Младен Ђирковић. Заповедник Бугарског штаба био је бригадни генерал Димитар Димитров, а Команде снага Румуније генерал-потпуковник Флоријан Пинца.

Патролни чамци и хеликоптери Војске Србије блокирали су терористе. Пошто преговори са њима нису успели, на сцену су ступили српски специјалци. Чим је чамац са преговарачем почео да се удаљава од отетог брода, неколико терориста је оборено снајперским хиџима, а из хеликоптера, низ уже, припадници Специјалне бригаде спустили су се на палубу и неутралисали остале.

Такође, приказано је дејство из патролних чамаца и спасавање талаца у реку. На ослобођени брод убрзо су пристигли и припадници вода АБХО који су испитали да ли су током акције ослобођене опасне материје.

Трећа секвенца вежбе одвијала се на копну. Терористички напад на стратегијски објекат, у близини бране на Хидроелектрани „Ђердап 2“ био је у надлежности румунске војске. Српска страна, овога пута, пружила је ваздухопловну подршку у комбинованој противтерористичкој акцији на бродској преводници.

Пуковник Радослав Цветковић је још на почетку вежбе рекао да нико не треба да сумња да ли је Војска Србије у стању да одговори на изазове и претње које се пред њом могу наћи. Посматрачи вежбе имали су прилику да се увере у оспособљеност Војске да испуни једну од својих главних мисија. ■

Александар ПЕТРОВИЋ
Александар АНТИЋ
Снимили: Горан СТАНКОВИЋ,
Радован ПОПОВИЋ и
Даримир БАНДА

ИЗЈАВЕ ПРЕДСЕДНИКА СРБИЈЕ, БУГАРСКЕ И

НАЈБОЉИ ОДНОСИ У ИСТОРИЈИ

Председник Србије Борис Тадић оценио је да је *Дунавска стража* прва трилатерална вежба у којој је било потребно показати потенцијал свих одбрамбених структура у одбрани од тероризма, у безбедносно врло осетљивој зони тромеђе Србије, Бугарске и Румуније, на Дунаву, са индустријским и енергетским потенцијалима који могу да буду на удару терориста.

– Ово је била вежба у којој су учествовале наше оружане и полицијске снаге, али и снаге цивилног сектора друштва. Мислим да се можемо сложити да је ефикасност свих који су учествовали на вежби изузетно висока.

Иако су Бугарска и Румунија чланице НАТОа, а Србија учесница Партнерства за мир, интероперабилност наших јединица била је на високом нивоу. На вежби је било очигледно да је на све три локације постигнут висок степен садејства. Нагласио бих да овакве вежбе доприносе продубљењу блискости између наше три државе. Ми делимо исти животни простор, имамо сличне интересе, висок ниво солидарности између три народа У овом тренутку имамо можда најбоље односе у историји. О блискости односа три државе говори и чињеница да смо нас тројица председника већ недељу дана провели заједно, учествујући на два самита и заједничкој вежби, разговарајући о визијама и плановима за добробит наших народа – рекао је председник Србије Борис Тадић, коментаришући вежбу.

– Мислим да нико не може порећи озбиљну промену набоље када је реч о безбедности у региону, откако су Румунија и Бугарска постале пуноправне чланице НАТОа, а Србија учесница Програма Партнерство за мир. Истовремено, веома смо свесни да се у будућности морамо суочавати са новим изазовима по

безбедност грађана, као што су међународни тероризам, илегални промет оружјем, наркотицима и људима, те организовани криминал. Сви ти фактори налажу нам да радикално променимо своје безбедносне визије. Безбедносне структуре наше три државе су, истини за вољу, у више наврата тесно сарађивале одупирујући се изазовима природних непогода и организованог криминала. Сарадња коју смо имали била је ефикасна, али очекујем да ће данашња вежба убрзати изналажење начина да се она

ЗАШТИТА ЦИВИЛА

Према сценарију вежбе „терористи“ су у Радујевцу запалили камион цистерну са хемикалијама што је контаминирало шири рејон тог села. Службе цивилне заштите евакуисале су становништво села у камп за привремено расељена лица.

Гости су имали прилику да виде камп са свим пратећим садржајима који је био у надлежности Црвеног крста. Поред шатора за становање ту су биле менза, амбуланта, психолошко-социјална радионица, те просторије за одржавање личне хигијене.

РУМУНИЈЕ

убрза и ојача, не би ли достигла свој максималан капацитет. Подсетио бих да су Румунија и Бугарска биле међу земљама које су на самиту НАТО у Риги најчвршће подржале захтев Србије за пријем у Програм Партнерство за мир. Тиме смо дали јасан знак да наша подршка Србији никако није декларативна и послали смо поруку да она има право значење које је савременог евроатлантског карактера – истакао је после вежбе председник Бугарске Георги Прванов.

– Почео бих своје обраћање изражавањем признања за успешно изведену вежбу председницима Тадићу и Прванову, министрима одбране и начелницима генералштаба војски трију земаља. Са нашег становништва, успех вежбе је показао да је сарадња у области безбедности приоритет у региону. Само сталним и заједничким активностима можемо обезбедити сигурност за своје грађане. Верујем да је данашња вежба доказала да оружане снаге наше

три државе могу да извршавају задатке по истим процедурама и да, у веома сложеним условима, дејствују веома прецизно. Још један важан елемент који је на данашњој вежби добио потврду јесте међусобно поверење између три државе. На истој вежби учествовале су снаге две земље чланице НАТО, Румуније и Бугарске и једне земље учеснице у Програму Партнерство за мир – рекао је у свом обраћању новинарима председник Румуније Трајан Басеску.